

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1611. usque ad annum 1617

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118898

§. 57. Decretum Claudii Aquavivæ Societatis Præpositi Generalis de modo tradendi gratiæ divinæ efficaciam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67313)

Sæc. XVII. A. C. 1612. hi simulac a Paulo V. interdictum hoc fuisset vulgatum, supplices rogarent, ut hanc legem tollere, eisque liberam tractatus suos circa hoc argumentum typis vulgandi facultatem concedere velit, non videtur, hanc legem ab eis fuisse extortam: nec etiam in suo libello supplici hanc facultatem *sibi solis* concedi petebant, quamvis eam simul pro Jesuitis sollicitare haud obstricti essent.

§. LVII.

Decretum Claudii Aquavivæ Societatis Præpositi Generalis de modo tradendi gratiæ Divinæ efficaciam.

Serrii & Maier l. 6.

Cum Claudius Aquaviva Societatis Generalis a suis Assistentibus moneretur, consultum fore, ut Jesuitis, quantum fieri poterit, novas subinde opiniones excogitandi occasio præscindatur, hinc evulgato decreto suis præcepit, *ut in tradenda divinæ gratiæ efficacitate, Nostri eam opinionem sequantur, sive in libris, sive in lectionibus, sive in publicis disputationibus, quæ a plerisque Societatis nostræ Scriptoribus tradita, atque in controversia de auxiliis divinæ Gratiae, coram Summis Pontificibus, piæ memorie Clemente VIII. & S. D. N. Paulo V.*

tan-

tanquam magis consentanea SS. Augusti- Sæc. XVII.
 no & Thomæ, gravissimorum Patrum ju- A. C. 1612.
 dicio explicata & defensa est. Nostri in
 posterum omnino doceant, inter eam gra-
 tiam, quæ effectum reipsa habet, atque ef-
 ficax dicitur, & eam, quam sufficientem
 nominant, non tantum discrimen esse in
 actu secundo, quia ex usu liberi arbitrii,
 etiam cooperantem gratiam habentis, effe-
 ctum sortiatur, altera non item; sed in
 ipso actu primo; quod, posita scientia
 conditionalium, ex efficaci Dei proposito
 atque intentione efficiendi certissime in no-
 bis boni, de industria ipse ea media seli-
 git, atque eo modo & tempore confert,
 quo videt effectum infallibiliter habitura;
 aliis usurus, si hæc inefficacia prævidisset,
 quare semper moraliter, & in ratione
 beneficii, plus aliquid in efficaci, quam in
 sufficienti gratia & in actu primo conti-
 neri: atque hac ratione efficere Deum, ut
 reipsa faciamus; non tantum qui dat
 gratiam, qua facere possimus, quod idem
 dicendum est de perseverantia, quæ pro-
 culdubio donum Dei est.

Huic insuper decreto adjunxit epi-
 stolam, in qua pro tuenda doctrinæ
 consensione ac firmitate aliquas præ-
 scripsit Regulas, & quidem hoc teno-
 re: I. In tuto erimus, si Divi Thomæ
 doctrinam tenuerimus. II. Si perspi-
 cuum sit, opinionem aliquam D. Thomæ
 repu-

Sæc. XVII. repugnare, nihil ultra morari juvat,
 A. C. 1612. certane sit? cum illam amplecti nobis
 non liceat, si autem mentem ejus gra-
 viores & antiqui Thomistæ varie expo-
 nant, probabiliorem partem cum iis-
 dem amplecti fas erit, citra violatæ An-
 gelicæ doctrinæ periculum, cavendum
 tamen est, & quidem serio, ne qui
 sponte in aliquam sententiam propen-
 dent, sparsas hinc inde S. Thomæ vo-
 culas aliquas emendicent, suumque in-
 sensum oblique detorqueant, ut illum
 a suis partibus stare jactitent; sed ejus
 potius sententiam ac mentem iis ex lo-
 cis venerari studeant, ubi argumen-
 tum illud tractavit ex instituto, non
 ubi cursim aut occasione tantum obiter
 attigit.

III. *Uno doctrinæ Duce semel posito
 ingeniorum libertas intra debitos modos
 continetur, satisque conceditur excurrendi
 campus, tametsi Doctori Angelico manci-
 pentur: eo sane modo (quamquam per
 omnia non stet comparatio) quo tot Ec-
 clesie Doctores tam varios tamque am-
 plos in Scripturam Sacram Commenta-
 rios adornarunt; licet nec latum unquam
 ab illius sensu aberrarint.*

IV. *Si quæ opiniones jam hætenus in
 lucem prodierunt, quæ a viris doctis uti
 maxime probabiles judicentur, ab erroris
 quidem, & novitatis ac temeritatis suspitione
 libe-*

liberantur: non ob id tamen a nobis defendi
possunt, si D. Thomæ contrariæ repu-
tentur.

Sæc. XVII.
A. C. 1612.

V. Ad docendæ Philosophiæ aut Theo-
logiæ munus non promoveantur, nisi qui D.
Thomæ doctrinæ sunt affecti, & a novandi
studio alieni. Si quos vero non ita affe-
ctos deprehenderit, qui probabilitatis ob-
tentu ab iis legibus deflecterent; illos licite
amoveant, & ad alia Societatis officia de-
putent, qui autem contrarias Angelico Do-
ctori opiniones traderent, aut in rebus Phi-
losophicis ad novitates declinarent, seu ex
proprii ingenii levitate, seu Scriptoris cu-
jusdam inferioris notæ auctoritate illecti;
ad hujuscemodi opinionum retractationem
quantocyus adigantur: nec ad Scholastici
stadii vel anni finem protrahatur retractatio;
cum nedum res dilatione inveterascere &
augeri soleant, sed & eas novitates disci-
puli tenacius ebibant, dum nullam toto an-
ni decursu emendationem experiuntur.

VI. Curent, ut Philosophiæ opiniones
Theologiæ serviant, Aristotelemque sequi
jubeant, ubi a doctrina divinitus tradita
non aberrat. In iis, quæ D. Thomas ex
instituto non attigit, nec certo sciri potest,
quid reipsa senserit, caveant in primis, quid
ex ejus principiis sponte fluat, aliisque
ipsius doctrinæ capitibus optime cohæreat.
Si enim vel ejus principiis repugnet, aut
cum aliis ejusdem dogmatibus minus con-
gruat,

Sæc. XVII. *gruat, docendum non est. Secundo, si nec*
 A. C. 1612. *id quidem detegi potest, nova ex arbitrio*
inducere non licet, nullis præeuntibus Scri-
ptoribus gravibus ac probatis: non enim
expedit in semita minus trita propriis duci
sensibus, unde & aberrare & in præceptis
ruere solitum est. Studiorum Præfecti se-
ligantur, qui in D. Thomæ doctrinam bene
affecti sint, quique simul, ut multis de caus-
is expedit, Professoris munus non obeant.

Hac ratione Claudius Aquaviva du-
 riorum Molinæ doctrinam per *Congruum*
 moderari nitebatur, præscribens
 suis systema, vi cuius explanare va-
 leant, quomodo Deus hominem ad bene
 operandum, imo & perseverandum in-
 clinare valeat (quin ad id immediate
 ac per suam omnipotentiam hominem
 determinet) eo ferme modo, quo sa-
 gax quidam Minister Principis sui vo-
 luntatem ad suum arbitrium inclinare
 solet; Deus enim prævisis omnibus, in
 quibus homo erit circumstantiis, simul
 prævidet, quod si hanc daturus sit gra-
 tiam, homo eidem consensurus sit, tum
 vero Deus, ut hanc illi gratiam im-
 pertiatur, se determinat. Hoc Aqua-
 vivæ decretum postea Piccolominæus
 Generalis innovabat. Prævaluit tamen
 Molinæ sententia, eo quod circa gratiæ
 efficaciam relicta esset eadem, quas
 in Congregationibus propugnabant, opi-
 niones

niones tuendi libertas: Observandum Sæc. XVII. A. C. 1612.
 insuper, quod idem P. Aquaviva Gene-
 ralis jam anno Domini millesimo quin-
 gentesimo octogesimo sexto circa gra-
 tuitam Electorum prædestinationem ad
 suos perscripserit: *Prædestinationis nec
 ratio, nec conditio est ex parte nostra,
 quia hanc Augustini doctrinam non modo
 communiter Theologorum Schola jam reci-
 pit, sed & Ecclesiæ Patres per mille &
 ducentos circiter annos, qui id contendunt
 probare ex Scripturis & responsis Pontifi-
 cum Romanorum, nempe Zozimi, Sixti,
 Cælestini, Leonis, Gelasii, apud quos
 Massilienses, Cassianus, Faustus, alique
 hujus prædestinationis oppugnatores male
 semper audierunt.*

Salutaria hæc decreta Societatem
 a pluribus calumniis, malisque vindi-
 cassent, si fidelis eorum custodia fuisset
 secuta.

§. LVIII.

*Ursulinarum Virginum Congregatio
 in Ordinem Religiosum a Pau-
 lo V. erecta.*

Prima hujus Instituti fundamenta jam Abregé
 chron. a
 l'an 1612.
 tom. 3.
 Balduin
 chron.
 lam Moral.
 anno Domini millesimo quingente-
 simo trigesimo tertio jecerat Beata
 Virgo Angela Veronensis, quæ suo
 exemplo multas Virgines ad sui seque-
 lam